

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΔΕΠΥ

HELLENIC SOCIETY FOR THE STUDY OF ATTENTION DEFICIT HYPERACTIVITY DISORDER

ΗΜΕΡΙΔΑ ΑΓΩΓΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΜΕΓΑΛΩΝΩ ΜΕ ΔΕΠΥ...»

Μια ημερίδα για την κοινωνική ενημέρωση στη Διαταραχή Ελλειμματικής προσοχής – Υπερκινητικότητα...

...για τα παιδιά που μεγαλώνουν με ΔΕΠΥ, για τις οικογένειες που μεγαλώνουν παιδιά με ΔΕΠΥ και για τους ενήλικες που μεγάλωσαν με ΔΕΠΥ, συνήθως χωρίς διάγνωση, και συνεχίζουν να μεγαλώνουν αναζητώντας τρόπους προσαρμογής σε μια κοινωνία που επισημαίνει τη διαφορά για να την περιθωριοποιήσει...

Η διεπιστημονική Ελληνική Εταιρεία Μελέτης Διαταραχής Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητας (ΕΕΜ ΔΕΠΥ) διοργάνωσε, το Σάββατο 6/3/2010 στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων, την Ημερίδα για την Κοινωνική Ενημέρωση στη Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητας με ελεύθερη είσοδο και με τίτλο «Μεγαλώνω με ΔΕΠΥ...». Η εκδήλωση

πραγματοποιήθηκε στο κατάμεστο Αμφιθέατρο του «Αθήνα 9.84» και έτυχε μεγάλης αποδοχής από όλες τις κοινωνικές-επαγγελματικές ομάδες με συμμετοχή άνω των 550 ατόμων μεταξύ των οποίων υπήρχαν κατά πλειοψηφία γονείς, εκπαιδευτικοί, ενήλικες πάσχοντες και ειδικοί ψυχικής υγείας διαφόρων ειδικοτήτων. Η Ημερίδα τελέστηκε στα πλαίσια ενός από τους κεντρικούς στόχους της ΕΕΜ ΔΕΠΥ για την αγωγή ψυχικής υγείας στην κοινότητα, απευθυνόταν σε κάθε ενδιαφερόμενο, τέθηκε υπό την αιγίδα του Οργανισμού Υγείας και Κοιν. Αλληλεγγύης του

Δήμου Αθηναίων και του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και πραγματοποιήθηκε με την εθελοντική υποστήριξη των μελών του ADHD HELLAS – Πανελληνίου Σωματείου Ατόμων με ΔΕΠΥ που με υποδειγματικό τρόπο συνεισέφεραν στη διοργάνωση και γραμματειακή υποστήριξή της.

Κηρύσσοντας την έναρξη των εργασιών της ημερίδας η Παιδοψυχίατρος και Πρόεδρος του ΔΣ της ΕΕΜ της ΔΕΠΥ κ. Τ. Κόρτσα, αναφέρθηκε στο επιστημονικό και κοινωνικό όραμα που η Εταιρεία μοιράζεται με όσους έχουν ΔΕΠΥ αλλά και όσους σχετίζονται με αυτούς και στην επιτυχημένη προσπάθειά της να προσελκύσει το ενδιαφέρον πασχόντων, γονέων, εκπαιδευτικών, παιδοψυχιάτρων, παιδιάτρων, ψυχολόγων και άλλων ειδικών. Διατύπωσε πως στον πυρήνα της συγκεκριμένης ημερίδας βρισκόταν η θεώρηση του Παιδιού που Μεγαλώνει με ΔΕΠΥ μέσα στην οικογένειά του, στο σχολείο του και στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο και επεσήμανε ως εφιαλτήριό της την αναγκαιότητα για την ενημέρωση των γονέων και των επαγγελματιών παιδείας - υγείας για

έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση με στόχο την πρόληψη των δυσμενών επιπτώσεων στην μαθησιακή και κοινωνική εξέλιξη των παιδιών αυτών.

Την εκδήλωση τίμησε με επιστολή χαιρετισμού (λόγω απουσίας του εκτός Ελλάδος) ο Πρόεδρος του Οργανισμού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Δήμου Αθηναίων κ. Π. Θεοδωράκης, όπου τόνισε τη σημασία της έγκαιρης διάγνωσης και αντιμετώπισης της ΔΕΠΥ, καθώς λόγω ελλιπούς ενημέρωσης ένα ποσοστό 75-80% των παιδιών και των νέων με ανάλογες διαταραχές, διεθνώς, δεν λαμβάνουν τις απαραίτητες υπηρεσίες και δήλωσε την υποστήριξη του Οργανισμού σε δράσεις και πρωτοβουλίες της Εταιρείας σε αυτή την κρίσιμη θεματική για τη ψυχική υγεία των παιδιών. Στην ημερίδα παραβρέθηκε και χαιρέτησε ο κ. Δ. Μαγριπλής, Γραμματέας ΔΣ εκ μέρους της Παιδοψυχιατρικής Εταιρείας Ελλάδας- Ένωσης Ψυχιάτρων Παιδιών και Εφήβων, όπου επίσης επαίνεσε την κάθε προσπάθεια για την προαγωγή της μαθησιακής προόδου και της συναισθηματικής υγείας των παιδιών με ΔΕΠΥ με την ταυτόχρονη υποστήριξη των οικογενειών τους και των σχετικών ειδικών επαγγελματιών. Κατέθεσε με θετικό βιωματικό τρόπο και τη δική του επαγγελματική εμπειρία, ως γιατρός παιδιών

με ΔΕΠΥ που με τη δική τους ξεχωριστή προσωπικότητα επηρεασμένη από τη ΔΕΠΥ, «του δίδαξαν πολλά» μέσω της συνδιαλλαγής του μαζί τους. Στην έναρξη της εκδήλωσης επίσης απεύθυνε χαιρετισμό η Αντιπρόεδρος του ADHD HELLAS – Πανελληνίου Σωματίου Ατόμων με ΔΕΠΥ κ. Π. Μεσημέρη-Μεζελίδου που ευχαρίστησε την επιστημονική ομάδα της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης ΔΕΠΥ και τους φορείς που έθεσαν υπό την Αιγίδα τους την Ημερίδα για την ενεργητική τους υποστήριξη στα άτομα με ΔΕΠΥ και τις οικογένειές τους στη χώρα μας.

Στην εναρκτήρια ομιλία της η Πρόεδρος του ΔΣ της ΕΕΜ ΔΕΠΥ κ. Τ. Κόρτσα παρουσίασε τη διεθνή πραγματικότητα σχετικά με τη διάγνωση και αντιμετώπιση της ΔΕΠΥ στις υπηρεσίες Υγείας και Παιδείας σε αντιδιαστολή με την ελληνική πραγματικότητα που χαρακτηρίζεται από ελάχιστες ενέργειες πρόληψης των συνεπειών της, περιορισμένη έως ανύπαρκτη εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων υποστήριξης και ένταξης στο σχολικό πλαίσιο, περιορισμένη προσφορά ειδικών υπηρεσιών συμβουλευτικού χαρακτήρα στα άτομα με ΔΕΠΥ και τις οικογένειές τους, ανύπαρκτη εθνική πολιτική και υποτυπώδες νομικό πλαίσιο. Τόνισε τη σημασία της συνεργασίας των υπηρεσιών (Γενικής- Ψυχικής Υγείας και Παιδείας) και της ποιοτικής διασύνδεσης μεταξύ τους για την ανίχνευση, διάγνωση και όσο το δυνατόν πρώιμη θεραπευτική παρέμβαση καθώς και την ανάγκη λειτουργίας εξειδικευμένων διεπιστημονικών ομάδων στην Ελλάδα με σκοπό την εκπόνηση προγραμμάτων πρόληψης, την έρευνα, τη συμβουλευτική - εκπαίδευση των επαγγελματιών, την αγωγή υγείας και την ενημέρωση της κοινότητας .

Το υπόλοιπο πρόγραμμα της ημερίδας διαρθρώθηκε ως εξής:

1. Η πρώτη Στρογγυλή Τράπεζα ανέπτυξε την ενότητα «**ΔΕΠΥ και Οικογένεια**» με συντονιστή τον κ. Δ. Μαγριπλή ο οποίος αντικατέστησε τον Επικ. Καθηγητή Παιδοψυχιατρικής και Γραμματέα της ΕΕΜ ΔΕΠΥ κ. Γ. Κολαίτη που απουσίασε εκτάκτως.

- Η Παιδοψυχίατρος κ. Ι. Γιαννοπούλου (Αντιπρόεδρος ΔΣ Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης ΔΕΠΥ) εστίασε στον ορισμό, τα συμπτώματα και τις συμπεριφορικές εκδηλώσεις της ΔΕΠΥ. Προσδιόρισε επίσης τις ποικίλες επιπτώσεις στα παιδιά και τους ενήλικες και έθεσε την ανάγκη της έγκυρης διεπιστημονικής διάγνωσης που θα θεμελιώσει μια αποτελεσματική παρέμβαση.

- Η Παιδιάτρος κ. Ν. Περβανίδου (Μέλος ΔΣ Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης ΔΕΠΥ) ανέπτυξε ευρήματα σχετικά με την αιτιολογία της ΔΕΠΥ, στις λειτουργίες του εγκεφάλου που αποτελούν το συντελεστικό πυρήνα της ΔΕΠΥ, σε άλλες μη γενετικές αιτίες που συνεισφέρουν στην εμφάνισή της και συνέδεσε το ανατομικο-βιολογικό υπόστρωμα της ΔΕΠΥ με τις εκφάνσεις της.

- Η Ψυχολόγος κ. Σ. Γεωργουτσάκου (Ταμίας ΔΣ Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης ΔΕΠΥ) παρουσίασε τις θεραπευτικές προσεγγίσεις της ΔΕΠΥ που περιλαμβάνουν τεχνικές διαμόρφωσης της συμπεριφοράς, βιολογικές θεραπείες, ενδυνάμωση κοινωνικών δεξιοτήτων, δόμηση της διδασκαλίας και της μάθησης, γνωσιακή θεραπεία, εκπαίδευση- υποστήριξη και ανέπτυξε ένα μοντέλο λειτουργίας ομάδων ψυχοεκπαίδευσης γονέων.

2. Ως κεντρική εισήγηση στην ημερίδα ήταν η «**Εκπαιδευτική παρέμβαση σε παιδιά με ΔΕΠΥ**» από την κ. Μ. Σκουντή (Εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής και Ιδρυτικό Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης ΔΕΠΥ). Συντονιστής της ομιλίας της ήταν ο κ. Χρ. Σκαλούμπakas. Η κ. Σκουντή στην ομιλία της περιέγραψε, με τον εξαιρετικά ζωντανό τρόπο που τη χαρακτηρίζει, τις συμπεριφορές των μαθητών με ΔΕΠΥ και πρότεινε συγκεκριμένες τακτικές διαχείρισης αυτών προκειμένου να αποκομίζει ο μαθητής τα μεγαλύτερα μαθησιακά και κοινωνικά οφέλη με το μικρότερο δυνατό κόστος. Η παράθεση απλών πρακτικών στα πλαίσια της κανονικής τάξης του δημοτικού σχολείου αφορούσαν τεχνικές διαχείρισης της πλεονάζουσας ενέργειας, της παρορμητικής συμπεριφοράς και της αδυναμίας διατήρησης της προσοχής που μπορεί να είναι χρήσιμες τόσο στο σχολικό όσο και στο οικογενειακό περιβάλλον.

3. Η δεύτερη Στρογγυλή Τράπεζα ανέπτυξε την ενότητα «**ΔΕΠΥ και Ελληνική Πραγματικότητα**» με συντονίστρια την κ. Ι. Γιαννοπούλου.

- Η κ. Κ. Κανάρη (Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής και μέλος Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης ΔΕΠΥ) παρουσίασε τα χαρακτηριστικά και τις συμπεριφορές που διακρίνουν το μαθητή με ΔΕΠΥ μέσα στο σχολικό τάξη, ερμήνευσε τους λόγους για τους οποίους η ΔΕΠΥ εντοπίζεται αρχικά μέσα στο σχολείο, διατύπωσε την ανάγκη για μια αμφίδρομη σχέση συνεργασίας εκπαιδευτικών και γονέων και έδωσε στους γονείς μεθοδολογικές συστάσεις για την αποτελεσματική επικοινωνία τους με τους εκπαιδευτικούς.

- Ο κ. Χ. Σκαλούμπakas (Ειδικός Παιδαγωγός Παιδοψυχιατρικού Τμήματος Νοσ. Παίδων Αθηνών «Π&Α Κυριακού», μέλος Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης ΔΕΠΥ) παρουσίασε το Νόμο 3699/2008, όπου οι μαθητές με ΔΕΠΥ θεωρούνται από την πολιτεία πλέον μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αναφέρθηκε στην ανάγκη μιας εξειδικευμένης πρότασης αντιμετώπισης μέσα στο σχολικό πλαίσιο που δεν θα πρέπει να περιορίζεται στις τροποποιήσεις του τρόπου εξέτασης, πρότεινε ένα διαφορετικό προσανατολισμό του συστήματος ΚΕΔΔΥ-Υπηρεσιών Υγείας με υψηλότερη εμπλοκή των υπηρεσιών στα πρώτα χρόνια της

σχολικής φοίτησης, με έμφαση στην ανίχνευση και διαβαθμισμένη προσέγγιση ανάλογη του βαθμού βαρύτητας και αναφέρθηκε στην έκθεση του Συνήγορου του Πολίτη για τα κενά στην αντιμετώπιση των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες από τις υπηρεσίες.

- Η Εκπαιδευτικός και Γονέας κ. Ε. Τσαμούρα (Πρόεδρος «ADHD Hellas- Πανελληνίου Σωματείου Ατόμων με ΔΕΠΥ) επεσήμανε το μεγάλο ψυχικό κόστος των παιδιών με ΔΕΠΥ και των οικογενειών τους λόγω της ελλιπούς αναγνώρισης και υποστήριξης της διαταραχής στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον παγκοσμίως. Ανέφερε τις διεθνείς καταγεγραμμένες ανάγκες για ενιαία ευρωπαϊκή πολιτική στο Δημόσιο τομέα καθώς και τις διεθνείς κινήσεις που οδήγησαν λόγω της ανάγκης των οικογενειών για στήριξη σε συλλόγους αλληλοβοήθειας και έθεσαν την τελευταία 5ετία τα θεμέλια για την ίδρυση των

ADHD Europe (Ένωση σωματείων Ευρώπης) και ADHD Global Network (Παγκόσμια Ένωση), με κοινούς στόχους την πολυεπίπεδη ενημέρωση και επικοινωνία, νομοθετικές ρυθμίσεις στους τομείς παιδείας, υγείας και έρευνας, βελτίωση στους τομείς διάγνωσης, αντιμετώπισης και παροχών, Στο πλαίσιο αυτό ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 2009 και το Πανελλήνιο Σωματείο Ατόμων με ΔΕΠΥ- ADHD Hellas.

4. Ο κύκλος εργασιών ολοκληρώθηκε με την άμεση συμμετοχή των παρευρισκομένων στην ημερίδα ως «Ερωτήσεις και Απαντήσεις – Συζήτηση με όλους τους εισηγητές» όπου

αφιερώθηκε επαρκής χρόνος πριν την ολοκλήρωση της εκδήλωσης. Η συντονίστρια αυτής της καινοτόμου διαδραστικής συζήτησης ήταν η Πρόεδρος της Εταιρείας, όπου, επώνυμοι και ανώνυμοι συμμετέχοντες γονείς παιδιών, ενήλικες πάσχοντες και επαγγελματίες, τοποθετήθηκαν, κατέθεσαν τα προσωπικά τους βιώματα, πρότειναν μελλοντικές δράσεις και έθεσαν ουσιαστικά ερωτήματα στους εισηγητές. Σημαντική ήταν η ενεργητική συμμετοχή σημαντικού αριθμού ατόμων με προβλήματα κώφωσης που παρακολούθησαν την ημερίδα και με την υποστήριξη των μεταφραστών τους συμμετείχαν με αξιόλογα ερωτήματα στο διάλογο κυρίως ως εκπαιδευτικοί έχοντας παιδιά με κώφωση και ΔΕΠΥ στις σχολικές τους τάξεις.

Ανάμεσα στους αξιόλογους συμμετέχοντες ήταν και η παιδίατρος κ. Σ. Αρώνη, τ. Διευθύντρια της Μονάδας Αιμορραγικών Διαθέσεων του Νοσ. Παιδων «η Α. Σοφία» που με τον γνήσιο και αυθόρμητο λόγο της ενθάρρυνε επιπλέον την κατάθεση απόψεων των εκπαιδευτικών και γονέων που είχαν δώσει τον προσωπικό τους αγώνα για παιδιά με ΔΕΠΥ και έδωσε βήμα σε ιθύνοντες για ενισχυμένο υποστηρικτικό και παρεμβατικό έργο υπέρ της προώθησης της ελληνικής υπόθεσης της ΔΕΠΥ. Η Γενική Διευθύντρια Υπηρεσιών Υγείας του Υπουργείου

Υγείας και Κοιν. Αλληλεγγύης κ. Α. Κύρλεση που παραβρέθηκε στην Ημερίδα, αναγνώρισε την

αναγκαιότητα παρέμβασης της πολιτείας για διεπιστημονική προσέγγιση και υποστήριξη των παιδιών με ΔΕΠΥ.

Στο τέλος των εργασιών της ημερίδας, και παράλληλα με τις ευχαριστίες στους συμμετέχοντες, τους εισηγητές και το ΔΣ του ADHD HELLAS, επισημάνθηκε η αθρόα προσέλευση, ο θετικός συγκινησιακός χαρακτήρας ιδιαίτως του τελευταίου μέρους της ημερίδας, διατυπώθηκε η αναγκαιότητα επικοινωνιακής συνεργασίας των επιστημόνων, της κοινότητας και της πολιτείας για την πληρέστερη διαχείριση της ΔΕΠΥ στον ελλαδικό χώρο και εκφράστηκε η ελπίδα ότι το αντίστοιχο μήνυμα θα περάσει στη συνείδηση των ειδικών επιστημόνων και της κοινωνίας ώστε το παιδί με ΔΕΠΥ να μπορεί να προοδεύει μαθησιακά, να εξελίσσεται συναισθηματικά και να εντάσσεται κοινωνικά με τρόπο φυσιολογικό, αρμονικό και πλήρη.

Για την Ελληνική Εταιρεία Μελέτης ΔΕΠΥ

Τέρψη Κόρπα
Παιδοψυχίατρος - Πρόεδρος ΔΣ